

ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΤΙΚΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ • ΤΜΗΜΑΤΑ ΔΙΕΤΟΥΣ ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑΣ

Όνομα / Τμήμα:

Ημερομηνία: **Σάββατο, 12 /1/ 2025**

ΚΕΙΜΕΝΑ

1. Is cum aliquando castris abiret, edixit ut omnes pugna abstinerent. Sed paulo post filius eius castra hostium praeterequitavit et a duce hostium his verbis proelio lacessitus est: «Congrediamur, ut singularis proelii eventu cernatur, quanto miles Latinus Romano virtute antecellat». Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit.

2. Quam multas imagines fortissimorum virorum - non solum ad intuendum, verum etiam ad imitandum - scriptores et Graeci et Latini nobis reliquerunt! Quas ego, cupidus bene gerendi et administrandi rem publicam, semper mihi proponebam. Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam.

3. Hercules boves Geryōnis ex Hispaniā in eum locum adduxisse dicitur, ubi postea Rōmulus urbem Rōmam condidit. Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur et ipse de viā fessus ibi dormivisse. Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos.

4. Cum Octavianus post victoriam Actiacam Romam rediret, homo quidam ei occurrit corvum tenens; eum instituerat haec dicere: «Ave, Caesar, victor imperator». Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus sestertium eum emit. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem. {...}Audita salutatione Caesar dixit: «Domi satis salutationum talium audio». Tum venit corvo in mentem verborum domini sui: «Oleum et operam perdiidi». Ad haec verba Augustus risit emitque avem tanti, quanti nullam adhuc emerat.

5. Postea Plato quidam Sardinianus, cum eum fugitivum esse ex Aesopi litteris cognovisset, hominem comprehendit et in custodiam Ephesi tradidit. Tu hominem investiga, quaeso, summaque diligentia vel Romam mitte vel Epheso rediens tecum deduc. Noli spectare quanti homo sit. {...}Sed, propter servi scelus et audaciam, tanto dolore Aesopus est adfectus, ut nihil ei gratius possit esse quam recuperatio fugitivi.

6. Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus interemptis aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit: nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

7. Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus, quod Asiam vidit sed in Asia continenter vixit. Quam ob rem accusatores non Asiae nomen Murenae obiecerunt, ex qua laus familiae, memoria generi, honos et gloria nomini constituta est, sed aliquod flagitium ac dedecus aut in Asia susceptum aut ex Asia deportatum. {...} patre

imperatore libentissime meruisse pietatis fuit; finem stipendiorum patris victoriam ac triumphum fuisse felicitatis fuit.

.....
8. Paulo post **rumore** caedis exterritus prorepsit ad solarium proximum et inter vela praetenta foribus se abdidit. Discurrens miles pedes eius animadvertit; eum latentem adgnovit; extractum imperatorem eum salutavit.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας μόνο τις υπογραμμισμένες φράσεις ή περιόδους λόγου από τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες **20**

B1α. Να εντοπίσετε μία ετυμολογικά συγγενική λέξη για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής, στο κείμενο που επισημαίνεται στην κάθε περίπτωση.

α. επικριτικός (στο 1ο κείμενο) **cernatur**

β. λιπόσαρκος (στο 2ο κείμενο) **reliquerunt**

γ. Βουκεφάλας (στο 3ο κείμενο) **boves**

δ. κενόδοξος (στο 4ο κείμενο) **doceret**

ε. προσφυγή (στο 5ο κείμενο) **fugitivum**

Μονάδες **5**

B1β. Να σχηματίσετε λέξεις τις νέας ελληνικής από τις παρακάτω λατινικές λέξεις που σας δίνονται : **dedit- διάδοση** (κείμενο 6) , **meruisse - μοίρα** (κείμενο 7) , **patre-πατρικός** (κείμενο 7) , **exterritus- τρομερός** (κείμενο 8) , **prorepsit-ερπετό** (κείμενο 8)

Μονάδες **5**

B2. Ποια ήταν η πηγή έμπνευσης του Βαλέριου Κατούλλου και ποιο είδος ποίησης εκπροσωπούσε;

- «Ο καλλιμαχικός Νεωτερισμός...» **έως** «...ερωτικής ποιητικής έμπνευσης»]

Μονάδες **10**

ΘΕΜΑ Γ' (Γραμματική ___ / 30)

Γ1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ζητούμενους τύπους για καθεμιά από τις λέξεις:

- **Is** : γενική πληθυντικού **eorum**
- **his** : αιτιατική πληθυντικού στο θηλυκό γένος. **has**
- **viribus** : αιτιατική ενικού. **vim**
- **boves** : δοτική πληθυντικού. **Bobus/bubus**
- **avem** : αφαιρετική ενικού. **Ave/i**
- **gratius** : αφαιρετική ενικού στο θηλυκό γένος του υπερθετικού/συγκριτικού. **Gratiore/gratissima**
- **Quod**: δοτική πληθυντικού. **quibus**
- **exilium** : αιτιατική πληθυντικού. **exilia**
- **patre** : γενική πληθυντικού. **patrum**
- **imperatore** : αιτιατική πληθυντικού. **imperatores**
- **nomini** : αιτιατική πληθυντικού. **nomina**
- **caedis** : αιτιατική πληθυντικού. **Caedes/is**
- **miles** : γενική πληθυντικού. **militum**
- **solarium** : γενική ενικού. **Solarii/i**

- **generi** : αφαιρετική πληθυντικού. **genera**

Μονάδες **15**

Γ2. Να γράψετε στο τετράδιό σας τους ρηματικούς τύπους που ζητούνται:

- **abiret** : αιτιατική πληθυντικού μετοχής Ενεστώτα στο αρσενικό. **abeuntes**
- **praeterequitavit** : γ πληθυντικό υποτακτικής Μέλλοντος στο θηλυκό. **Praeterequitaturae sint**
- **confisus**: γ πληθυντικό Υποτακτικής Παρατατικού. **confiderent**
- **ruit** : γενική ενικού μετοχής Μέλλοντος. **ruituri**
- **edixit** : β ενικό προστακτικής Ενεστώτα. **edic**
- **proronebam**:β ενικό Υποτακτικής Ενεστώτα της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας . **Proponendus sis**
- **traxit** : απαρέμφατο Παρακειμένου στην άλλη φωνή. **tractum esse**
- **rediret** : δοτική ενικού μετοχής Ενεστώτα στο θηλυκό. **redeunti**
- **emere**: απαρέμφατο Μέλλοντος . **empturum esse**
- **adfectus**: β ενικό υποτακτικής Παρατατικού της Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας. **adficiendus esses**
- **rossit** : γ ενικό υποτακτικής Παρατατικού. **posset**
- **everterunt** : α πληθυντικό Υποτακτικής Υπερσυντελικού της Ενεργητικής Περιφραστικής Συζυγίας . **Eversuri fuisset**
- **obiecerunt**: β ενικό υποτακτικής Μέλλοντος. **obiceres**
- **abdidit**: β ενικό οριστικής Παρατατικού. **abdebas**

Μονάδες **15**

ΘΕΜΑ Δ' (Συντακτικό ___ / 30)

Δ1. quibus interemptis : Να αναλύσετε το μετοχικό σύνολο σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

- **Cum Camillus interemerat eos**
- **Cum Camillus interemisset eos**
- **Postquam/ubi/simul/ut Camillus interemit eos**

Μονάδες **3**

Δ2. fortior hoste: Να αναγνωρίσετε τη μορφή του β όρου σύγκρισης και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε σε ισοδύναμη μορφή.

- **Adulescens fortior quam hostis**

Μονάδες **1**

Δ3. Cum Octavianus post victoriam Actiacam Romam rediret : Να συμπύξετε τη παραπάνω δευτερεύουσα πρόταση στην αντίστοιχη επιρρηματική μετοχή.

- **Octaviano redeunti**

Μονάδες **2**

Δ4. Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus, quod Asiam vidit sed in Asia continenter vixit.: Στην σημειωμένη με έντονα γράμματα πρόταση να αλλάξετε το ρήμα **debeo** στον ίδιο τύπο στην **υποτακτική Παρακειμένου** και στη συνέχεια

να μετατρέψετε τη πρόταση σε παθητικό σύνολο με τη χρήση της **Παθητικής Περιφραστικής συζυγίας**.

- **Nos debuerimus laudare Murenam**
- **Murena laudandus fuerit nobis**

Μονάδες 4

Δ5. *Discurrens miles pedes eius animadvertit* : Να μετατρέψετε τη σύνταξη της προτάσης σε **Παθητική**.

- **Pedes eius a discurrente milite animadversi sunt**

Μονάδες 2

Δ6. *Is cum aliquando castris abiret* : Να αναγνωρίσετε πλήρως τη δευτερεύουσα πρόταση.

- δευτερεύουσα επιρρηματική, χρονική πρόταση, λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο ρήμα της κύριας πρότασης· εισάγεται με τον ιστορικό/διηγηματικό σύνδεσμο *cum*, που αναφέρεται σε διηγήσεις του παρελθόντος, υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση δευτερεύουσας και κύριας και δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσά τους· είναι φανερός εδώ ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου της υποτακτικής· εκφέρεται με υποτακτική παρατατικού (*abiret*), γιατί εξαρτάται από το ρήμα ιστορικού χρόνου (*edixit*), και εκφράζει το σύγχρονο στο παρελθόν.

Μονάδες 4

Δ7. *Colendo et cogitando homines excellentes animum et mentem meam conformabam*. : Να μετατρέψετε τη σύνταξη των γερουνδίων από **ενεργητική** σε **παθητική**.

- **Colendis et cogitandis hominibus excellentibus**

Μονάδες 4

Δ8. *Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus* : Να αναγνωρίσετε τον υποθετικό λόγο και στη συνέχεια να τον μετατρέψετε έτσι ώστε να δηλώνεται το αντίθετο του πραγματικού στο παρόν.

- Ανοιχτή υπόθεση στο παρόν
- **Et si haberet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare deberemus**

Μονάδες 3

Δ9. *Sed paulo post* : Να γράψετε την ισοδύναμη μορφή της έκφρασης και να τη χαρακτηρίσετε συντακτικώς.

- **Post paulum**
- εμπρόθετος επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου.

Μονάδες 2

Δ9. Να χαρακτηρίσετε συντακτικώς τους **σημειωμένους** με έντονα γράμματα όρους του κάθε κειμένου: **eventu** (1°), **rem publicam** (2°), **Geryōnis** (3°), **Ephesi** (5°), **rumore** (8°)

Μονάδες 5

1. Ζωγράφου: **Ι.** Χρυσίππου 1, 210 7488030 & **ΙΙ.** Ξηρογιάννη 10, 210 7488180
2. Χολαργός: Φανερωμένης 13, 210 6536551
3. Αγία Παρασκευή: Ευεργέτου Γιαβάση 9, πλατεία Αγ. Παρασκευής, 210 6000031

Επιμέλεια Θεμάτων: *Κώστας Μαγαλιός, Ολυμπία Βονόρτα*

Studiosae studiosique, bonan fortunam,
cum plurimo amore!

Et mementote! Sapientia virtus est!!!

